

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem ve věci

žalobce: **N. V. S.**
narozen x, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem x

zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem
sídlem Vinohradská 22, Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2020, č. j. OAM-706/ZA-ZA11-HA13-2020

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

Odůvodnění:

Průběh správního řízení

1. Dne 30. 3. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že má ve Vietnamu vysoké dluhy, jež není schopen splácet. Půjčoval si od lichvářů a jeho dluh v době prvního pohovoru (5. 4. 2018) dosahoval i s úroky částky zhruba 1 000 000 Kč. Dále uvedl, že ve Vietnamu již nikoho nemá, neboť s manželkou nekomunikuje a jeho děti jsou již dospělé. Jiné potíže ve Vietnamu neměl.
2. Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 9. 2018, č. j. OAM-286/ZA-ZA11-HA10-2018, rozhodl tak, že žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12 – 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, která byla zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2019, č. j. 1 Az 63/2018 - 20. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku pak byla odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2020, č. j. 5 Azs 378/2019 - 32.
3. Žalobce dne 16. 10. 2020 podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany.
4. Dne 22. 10. 2020 poskytl údaje k této druhé žádosti. Uvedl, že je vietnamské státní příslušnosti, hovoří vietnamsky, je buddhista, nemá žádné politické přesvědčení a o politiku se nezajímá. Je ženatý a má 3 děti, všichni žijí ve Vietnamu. Poprvé přicestoval v roce 2004 za účelem podnikání, v roce 2005, 2008 a 2010 letěl zpět na návštěvu rodiny, naposled přicestoval v roce 2010, měl povolení k dlouhodobému pobytu v České republice. O mezinárodní ochranu požádal v České republice již v roce 2018. Uvedl, že je zdrav, pouze jej občas pobolívá dříve zraněná klíční kost. O mezinárodní ochranu nyní žádá proto, že má ve Vietnamu velký dluh, který kvůli úrokům neustále narůstá. Proto by chtěl zůstat v České republice a vydělat si na jeho splacení.
5. Součástí správního spisu je zpráva ze dne 26. 3. 2020, Vietnam, mezinárodní organizace pro migraci (IOM) 2019, Údaje o zemi, Vietnam a zpráva ze dne 1. 9. 2020, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: září: 2020.
6. Žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 10. 12. 2020 rozhodl tak, že žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Žalovaný posoudil důvody současné žádosti a srovnal je s tvrzeními uvedenými v předcházejícím řízení. Žalobce v prvním řízení označil za důvod podání své žádosti snahu o legalizaci pobytu na území. Návrat do Vietnamu odmítal s ohledem na absenci zázemí, své zadlužení a s tím spojené obavy z věřitelů. Chtěl zůstat v České republice, aby si vydělal a mohl jej splatit. Žalovaný v předešlém řízení dospěl k závěru, že neexistuje důvod k udělení mezinárodní ochrany a tento závěr potvrdil jak městský soud, tak Nejvyšší správní soud. Následně konstatoval, že žalobce nyní svou žádost opírá o totožný motiv, tj. že má ve Vietnamu dluh a chce zůstat v České republice, aby si vydělal na jeho splacení. Žalovaný následně uvedl, že od doby prvního rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

(září 2018) ve Vietnamu nedošlo k žádné změně, jež by mohla představovat novou okolnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, jež by odůvodňovala nové vedení řízení a opětovné meritorní posouzení. Proto shledal žádost nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a v souladu s § 25 písm. i) řízení zastavil.

Shrnutí žaloby

7. Žalobce úvodem žaloby obecně uvedl, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a dále § 12 a § 14 zákona o azylu, přičemž tato svá tvrzení dále nerozvedl.
8. Žalobce konstatoval, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodu, že ve Vietnamu je nucen žít v neuspokojivých životních podmínkách a v nedemokratických poměrech, v nichž nejsou dodržována základní lidská práva a svobody. Žalobce má také ve Vietnamu velké dluhy, které není a nebude schopen splatit svým věřitelům, přičemž nemá nikoho, na koho by se měl možnost obrátit o pomoc. V případě návratu se obává nejen hrozeb ze strany věřitelů, nýbrž mu nebude ani umožněno žít důstojně a octne se ve vážném nebezpečí, že bude nucen žít na ulici. Již v rámci pohovoru pak uvedl, že přesídlení osob žijících mimo území Vietnamu je velmi komplikované. V případě návratu do Vietnamu je navrátilivším prakticky znemožněno se ve Vietnamu usadit či získat zaměstnání či bez pomoci rodiny (kterou žalobce nemá) překlenout počáteční obtíže spojené s návratem. Nadto po žalobci budou vymáhány jeho dluhy. Současně se žalobce obává, že bude postižen za své protivládní postoje, neboť nesouhlasí s doktrínou, jež šíří Komunistická strana Vietnamu.
9. Žalobce dále uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se dostatečným způsobem nezabýval naplněním důvodů k udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Doplnil, že původcem pronásledování může být i fyzická osoba v případě, že země původu není s to zajistit ochranu před pronásledováním odpovídajícím způsobem. S ohledem na to, že Vietnam neposkytuje dostatečnou ochranu před nemožností splácet dluhy, žalobci hrozí nedůstojný život na ulici. Tato svá tvrzení není schopen prokázat, což je v případech pronásledovaných osob pravidlem. K podpoře těchto svých tvrzení odkázal na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydanou Úřadem Vysokého komisaře pro uprchlíky. V jeho případě tedy bylo nutné zabývat se jeho obavami v případě návratu a zkoumat, zda v případě návratu do Vietnamu nebude docházet k pronásledování, fyzickému napadání žalobce či jinému upírání základních práv a svobod. S ohledem na to, že těmito okolnostmi se žalovaný nezabýval, je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
10. Dále se domnívá, že s ohledem na to, že se ve Vietnamu nemá kam vrátit, s rodinou nekomunikuje a hrozí mu vážné nebezpečí nedůstojného života v dluhové pasti a v ohrožení ze strany soukromých věřitelů, jsou v jeho případě splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Je povinností žalovaného zkoumat,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

jaká je situace ve Vietnamu (i v souvislosti s pandemií koronaviru) a dále zda je ve Vietnamu možné řešit potíže spojené se žalobcovými dluhy. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí není patrné, z jakých osobních poměrů žalobce a okolností týkajících se situace ve Vietnamu žalovaný vyšel. Proto napadené rozhodnutí stojí na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a je nepřezkoumatelné.

11. Závěrem uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za rozporné s § 2, § 3, § 4, § 36 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu a dále s § 10 odst. 1 písm. e), § 12 a § 14 zákona o azylu.

Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Připomněl, že se jedná o opakovanou žádost žalobce. Od doby, kdy byla meritorně posouzena jeho první žádost, ve Vietnamu nedošlo k takovým změnám, které by mohly představovat nové skutečnosti ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, jež by svědčily o tom, že žalobce bude v případě návratu pronásledován ve smyslu § 12 či by mu hrozila vážná újma dle § 14a zákona o azylu. Žalobce neuvedl žádnou novou skutečnost, proto žalovaný neshledal nutnost opětovného meritorního posouzení žádosti. K obavě z kriminálního jednání žalobcových věřitelů uvedl, že se jedná o fyzické osoby a žalobce nikdy nevyužil ochrany vietnamských státních orgánů. S ohledem na to, že se ani nepokusil o pomoc požádat, nelze se domnívat, že by mu nebyla poskytnuta. Tvrzení o nesouhlasu s komunistickou doktrínou označil za účelové tvrzení, neboť o svém nesouhlasu prvně hovoří až v žalobě. Taktéž ohledně situace spojené s koronavirem žalovaný uvedl, že situace ve všech státech se neustále mění a státy na ni dynamicky reagují a přijímají adekvátní opatření. V podrobnostech odkázal na obsah správního spisu a uzavřel, že napadené rozhodnutí považuje za přezkoumatelné a souladné se zákonem.

Posouzení věci krajským soudem

13. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené.
14. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil. Žalobce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil. V souladu s § 51 odst. 1 větou druhou s. ř. s. se tak má za to, že s rozhodnutím bez jednání vyslovil souhlas (o tomto následku byl poučen v řádně doručené výzvě).
15. Soud předesílá, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a z jeho odůvodnění zřetelně vyplývá, z jakých okolností žalovaný vycházel. Jedná se proto o rozhodnutí přezkoumatelné.
16. Z § 11a odst. 1 zákona o azylu zřetelně plyne, že opakovaná žádost o mezinárodní ochranu je přípustná pouze tehdy, jestliže v ní jsou uplatněny nové skutečnosti, které žadatel nemohl bez své viny uplatnit v řízení o první žádosti a které současně svědčí tonu, že by žadatel mohl být vystaven pronásledování (§ 12) nebo že mu hrozí vážná újma (§ 14a). Tak tomu ale v případě žalobce není, neboť totožnými tvrzeními stran jeho tvrzené dluhové

pasti se již žalovaný jednou zabýval. A rozhodnutím ze dne 13. 9. 2018, č. j. OAM-286/ZA-ZA11-HA10-2018 neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu, neboť ten neuvedl žádné skutečnosti relevantní z hlediska mezinárodní ochrany. Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil a závěry žalovaného byly potvrzeny jak městským soudem, ale následně i Nejvyšším správním soudem.

17. Problematikou opakovaných žádostí se Nejvyšší správní soud zabýval vícekrát. Za hlavní smysl a účel možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany označil postihnutí případů, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl žadatel nikoliv vlastní vinou uplatnit během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Uvedl také, že při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než v případě žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65). K povaze nových skutečností uvedl, že se zpravidla může jednat o takové skutečnosti, které nastaly nově v důsledku plynutí času; jde např. o změnu obecné situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele. Takový aspekt ovšem nyní projednávaná věc nevykazuje. Žalobce podal opakovanou žádost z totožných důvodů jako poprvé, tj. z obavy před svými věřiteli a nedostatkem zázemí, přičemž ani netvrdí, že by se v tomto ohledu situace jakkoliv relevantně změnila. Odůvodnění žaloby se do značné míry míjí s nosnými důvody napadeného rozhodnutí.
18. Dle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu uvést úvahy o několika otázkách. Zaprvé je třeba odůvodnit závěr, že žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Jak je uvedeno výše, žalobce podal žádost z totožných důvodů jako dříve. To žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí jasně uvedl, přičemž žalobce v žalobě tento dílčí závěr nijak relevantně nezpochybňuje. Zadruhé je žalovaný povinen zabývat se v odůvodnění rozhodnutí o opakované žádosti tím, zda ačkoliv žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, nenastaly takové změny poměrů v zemi původu, které by vzhledem k jejich charakteru opodstatnily nové posouzení žádosti. Rovněž touto otázkou se žalovaný zabýval a uvedl, že ve Vietnamu k takovým změnám nedošlo. Za tímto účelem si také obstaral podklady, jež jsou součástí správního spisu - viz bod 5). Žalobce pak ve správním ani soudním řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné dospět k závěru, že se situace zásadně změnila. Pakliže žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti a žalovaný ani na základě aktuálních informací o zemi původu nezjistil žádné relevantní změny situace v této zemi, postupoval žalovaný zcela správně, shledal-li opakovanou žádost nepřipustnou. Nevyšly totiž najevo žádné nové skutečnosti, které by mohly změnit hmotněprávní postavení žalobce, tedy není důvodu opakovaně se danou věcí zabývat a opětovně se zabývat naplněním jednotlivých důvodů podle § 12 - 14b zákona o azylu (viz § 10a odst. 2 zákona o azylu).

19. Žalobce dále namítl, že se obává postihu za své politické názory. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že tento žalobní bod považuje za účelový. Soud k tomu uvádí, že z ničeho nevyplývá, že by žalobci cokoliv bránilo uvést tento důvod již v řízení o jeho první žádosti (totéž se týká jeho tvrzení ohledně problémů s návratem, které opět poprvé zmiňuje až v žalobě proti rozhodnutí o jeho opakované žádosti, ačkoliv takto již mohl argumentovat v průběhu řízení o jeho první žádosti). Ani tato tvrzená okolnost tak nemůže založit přípustnost opakované žádosti s ohledem na § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Nadto sám žalobce v prvním řízení, ale i v průběhu nyní projednávané věci výslovně uvedl, že jej politika nezajímá a nemá žádné politické přesvědčení. Lze tedy přisvědčit též žalovanému v tom, že jde ze strany žalobce o účelové tvrzení.
20. Žalobce má za to, že opakovaná žádost obsahovala nepochybně odlišné skutečnosti, neboť byla podána v odlišném času, kdy se situace v celém světě výrazně změnila s ohledem na pandemii koronaviru. Je jasné, že pandemii koronaviru žalobce nemohl bez své viny jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany uvést ve své první žádosti v březnu 2018. Žalobce ji však nijak nezmínil ani ve své opakované žádosti, ani při poskytnutí údajů k této opakované žádosti, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Nebyl tedy důvod, aby se tím výslovně zabýval žalovaný v napadeném rozhodnutí. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že na podkladě zpráv založených ve správním spise nedošlo od předchozího řízení k žádné podstatné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, s čímž soud souhlasí. Žalobce co do změn v zemi původu neuvedl nic relevantního ve správním řízení a v žalobě pouze obecně tvrdí, že se situace v celém světě změnila s ohledem na koronavirus. To je jistě pravda, nicméně k založení přípustnosti opakované žádosti nepostačuje jakákoli změna či nová skutečnost, ale pouze taková, která svědčí o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Zde však tato pojistnost zjevně chybí.
21. Pokud jde o samotný výčet právních předpisů v žalobě, které měl žalovaný porušit, v této souvislosti žalobkyně neuvádí žádná konkrétní tvrzení ani argumentaci, nejedná se proto o samostatně projednatelný žalobní bod (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58).
22. Soud dospěl z výše uvedených důvodů k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 zákona s. ř. s. zamítl.
23. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 20. května 2021

Karel Ulík, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.